

Una editorial amb empenta

Durant la passada diada de Sant Jordi, enmig de l'habitual allau d'autors que publiquen més o menys expressament per a aquesta data, vam poder veure el naixement d'una nova col·lecció, Llibres dels Quatre Cantons, que no és sinó la nova aposta de Curbet Comunicació Gràfica Edicions.

Aquesta empresa editora va néixer a principi de l'any passat amb l'objectiu d'omplir un buit a la ciutat de Girona. El seu director, Joaquim Curbet, recorda que, per exemple, a Vic hi ha l'editora Eumo i a Tarragona tenen Edicions El Mèdol, que «són editorials importants», i afegeix que a Girona, a part de les institucions, ningú no editava llibres. Cal matisar que a les nostres comarques hi ha Brau Edicions, de Figueres, la garrotxina Editora de Batet i

l'empordanesa Llibres del Segle. Joaquim Curbet descriu CCG Edicions com una editorial generalista, en el sentit que una iniciativa gironina d'aquestes característiques no està en condicions d'especialitzar-se en cap gènere: «Si volem donar un servei des d'aquí, seria ridícul especialitzar-se només en un tema concret», apunta. Així, de moment ha tret al carrer tres col·leccions completament diferents: d'una banda, la Biblioteca d'Història

Maria Àngels Anglada, inèdita

El número 199 de la *Revista*, dedicat a M. Àngels Anglada, ens va fer entrar en contacte amb alguns dels seus nombrosos amics i, entre ells, amb el seu cosí Francesc Gamissans i Anglada, frare franciscà que durant uns anys va sojornar al convent de la Bisbal i que ara viu a Balaguer. Amb motiu de la seva professió religiosa, l'any 1948 M. Àngels Anglada va escriure els primers versos que va veure impresos en lletres de motlle. L'any 1991, l'escriptora va presentar a Barcelona el llibre *Francesc i Clara d'Assís*, de Tomàs de Celano, traduït al català pel pare Gamissans; la seva intervenció fou recollida íntegrament en el volum *Aures franciscanes de Catalunya* (La Formiga d'Or, Barcelona, 1999). Immersa en aquell clima d'evocació del *Poverello*, M. Àngels va escriure el poema, fins ara inèdit, *Francesc, patró dels ecologistes*, dedicat també al seu cosí, gràcies al qual avui podem donar-lo a conèixer com

a primícia. En els seus versos, sota la llum d'Assís, s'enllacen el paisatge natal i l'adoptiu de l'escriptora, que rememora des de l'Empordà les depredacions consumades a la plana de Vic. El tema, dissortadament, no ha perdut gens ni mica d'actualitat i ens porta el ressò d'altres textos reivindicatius de la M. Àngels, com els poemes paral·lels que va escriure sobre els aiguamolls empordanesos: el primer, per defensar-los quan estaven en perill, i el segon, per celebrar la seva recuperació. Aquest darrer també va ser publicat com a primícia, per gentilesa de l'autora, en el número 110 de la *Revista de Girona* (1r trimestre de 1985). La història, doncs, acaba tal com va començar: amb unes paraules apassionades en defensa de la natura que M. Àngels Anglada va estimar tant i que va convertir tan sovint en primera matèria poètica.

Narcís-Jordi Aragó

Francesc, patró dels ecologistes

*Al meu cosí fra Francesc Gamissans,
de la plana de Vic.*

No tornarà el qui parlava als ocells
i s'amagava en muntanyes amigues.
Recordo Assís i una veu de coloms
dient: «Francesco amava i fioretti...»

Vanament cercarien els seus ulls
un llop per a amansir. Llops veritables,
nosaltres, els hem morts. I els germans rius,
on són les aigües clares i benignes?

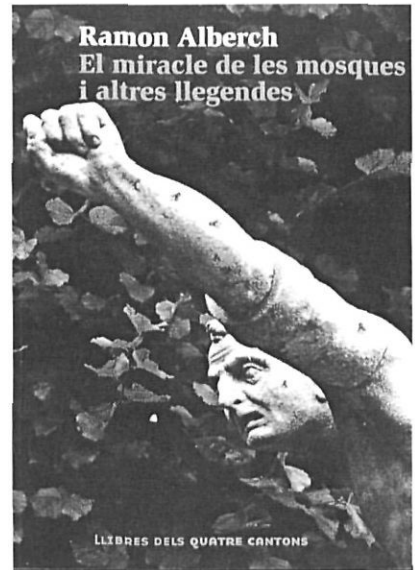
Aquella flama ardent, els mots suaus
més poderosos que una veu de bronze
trobarien un cor que els acollís?
I qui entendria la seva nuesa?

La seva ermita a Vic, l'han aïllat
en laberints d'asfalt i fils elèctrics.
La terra viva volen fer mortal
amb l'amarguíssim rictus de l'urani.

Per camins de gavines i aiguamolls
records de fonts profundes em colpeixen,
la Plana que ell petjà encara no ha mort.
Defenseu-la, niuada de calàndries.

Mª Àngels Anglada

El primer dels Llibres
dels Quatre Cantons
editats per CCG.

Rural, amb obres de Rosa Congost (*Els darrers senyors de Cervià de Ter*), Elvis Mallorquí (*Les Gavarres a l'època medieval*), Xavier Torres (*Els llibres de família de pagès*) i Mònica Bosch i Llorenç Ferrer (*Biografia de Casa Heras d'Adri, de Miquel Heras i Puig*); dins la segona, la Biblioteca de la Imagen, s'ha editat *La introducció de la fotografia en Espanya*, de Bernardo Riego, i *La fotografia en Espanya en el període de entreguerras*, d'Elisabet Insenser; i finalment, l'esmentada Llibres dels Quatre Cantons ens ha permès conèixer *El*

miracle de les mosques i altres llegendes, de Ramon Alberch, llegir les narracions d'*Històries d'ultraciència*, de Ramon Carbó-Dorca, els apunts de Pep Vila a *El jardí de les paraules* i l'experiència d'Antònia Adroher i Carmel Rosa com a exiliats a França a *La llavor dels somnis*.

Cal destacar que tots els autors de la Biblioteca d'Història Rural i dels Llibres dels Quatre Cantons són gironins, mentre que, pel que fa a l'altra col·lecció, Elisabet Insenser és barcelonina i Bernardo Riego és un professor de la Universitat de

Cantàbria, si bé el seu llibre fa referència a uns científics catalans que van introduir la fotografia a Espanya, entre els quals hi havia un gironí. A més, dins d'aquesta col·lecció s'està preparant la sortida del tercer llibre, *Manual para la gestión de fondos y colecciones fotográficas*, els autors del qual són els gironins Joan Boadas, Lluís-Esteve Casellas i M. Àngels Suquet.

No cal dir que es tracta d'un bagatge important per a una editorial que té poc més d'un any d'existència i que en aquests moments ja projecta estrenar noves col·leccions, a més d'aprofundir en les iniciades. Actualment CCG Edicions està en converses amb un col·legi professional per publicar una nova col·lecció, alhora que també té previst treure'n una altra en col·laboració amb la Universitat de Girona, si bé no pas abans del mes de juliol de l'any vinent. «Introduir-se en aquest món és una qüestió de molta paciència, si no és que trobes un tema que doni per vendre'n a milers», explica Joaquim Curbet, i conclou: «S'ha de ser humil i començar des de baix». Una humilitat que contrasta amb la llarga experiència de la firma Curbet dins el món de les arts gràfiques a Girona, on tenen una tradició de cinquanta anys com a impressors.

Amb la sort de cara

Passada la primera quinzena de maig, un incendi prop de can Cals de Fitor va encetar, per dir-ho d'alguna manera, la temporada d'incendis forestals del primer any del nou segle. El foc, que els bombers van poder controlar després de tres hores, va acabar cremant «només» quatre hectàrees. «Aquesta vegada hem tingut sort», va dir un responsable local. I en vam tenir, és veritat. Sort i, tot s'ha de dir també, prou mitjans: dotze camions, tres avionetes d'atac i dos helicòpters, segons vaig llegir en un diari. Si no s'hagués disposat de tot això, possiblement aquest mateix responsable hauria hagut de parlar de malastrugança, del vent i d'altres factors adversos, de la sequedat d'aquesta època. Quan la sort acaba convertint-se en la pedra de toc que fa decantar la feina d'uns professionals seriosos i ben equipats com són els nostres bombers és que hi ha alguna cosa que falla. I el que falla -fa temps que tothom ho sap- és que els nostres boscos estan més abandonats que mai, que tenen més massa forestal que mai, més extensió de la que han tingut com a mínim en els últims tres segles. Perquè el foc s'apaga amb aigua i no pas amb sort, i també, és clar, s'apaga amb una política forestal adequada. Jo ja sé que demanar a hores d'ara que es netegin no només les trenta mil hectàrees de les Gavarres, sinó els milers i milers d'hectàrees de boscos que hi ha a les nostres comarques és com demanar la lluna en un cove. Però res no impedeix que sí que s'estassin uns metres dels boscos que hi ha prop dels camins o dels llocs concorreguts o habitats. Conec can Cals de fa temps. Apareix esmentada per primera vegada fa més de mil anys, és una de les antigues *vilelles* que van acabar fent Fitor. Cals, que ve de *calbs*, s'anomena així perquè el mas s'alça en una zona quasi de roca viva enmig dels boscos de les Gavarres. Encara que ignori això, qualsevol que hi vagi de seguida s'adona que l'incendi difícilment podia avançar cap a aquesta banda. Es va enfilat pel puig i va escampar-se pels costats perquè no tenia cap altre camí possible. Hauria estat relativament fàcil d'evitar aquest incendi si s'hagués netejat el tros de bosc per on passa la línia elèctrica. Però ningú no ho va fer. A vegades, hi ha d'haver primer una certa descurança perquè després la sort ens somriugui. Fins que arriba un dia, és clar, que la sort es gira cap a un altre costat i no ens escup, sinó que ens incendia la cara.

Xavier Cortadellas

Manel Mir